

Familielandbruk for solidaritet

FN har utpekt 2014 som familielandbrukets år. Familielandbruket står for omtrent 60 prosent av verdens matproduksjon og sysselsetter 500 millioner familier. Motsatsen til et landbruk basert på familiedrift er gårder eid av aksjeselskaper og private selskaper. Til alle tider og alle steder har selvforsyning vært en strategi mot fattigdom. Familielandbruket er erfaringsmessig også mest robust og skikket til å forvalte matjord på en miljømessig bærekraftig måte.

Familielandbruket står imidlertid under sterkt press. Under det internasjonale frihandelsregimet har landbruk blitt en lukrativ sektor. Med sterk konkurranse har familielandbruket i land med mindre gunstige forhold blitt delvis utkonkurrert. I land med gode landbruksforhold har familielandbruket måttet vike plass for storskala industribruk.

Brasil er et av de landene med skeivest fordeling av jord. To tredjedeler av jorda som eigner seg til jordbruk kontrolleres av 3 prosent av befolkningen. Med rett i grunnloven har De Jordløses Bevegelse kjempet for omfordeling av jord i 30 år. Brasil er et veldig konkurransekraftig landbruksland og slik sett et veldig interessant land for internasjonal jordbruksindustri. Landbruksindustrien produserer lite mat og gir lite verdiskapning for lokal befolkningen, men eksporterer blant annet soya til bruk i kraftfôrblandinger og sukkerrør til bioetanol. Den internasjonale etterspørselen etter de råvarene landbruksindustrien i Brasil produserer øker hvert år og gjør De Jordløses kamp vanskeligere. Brasil har også en liberal sprøytemiddelpolitikk og tillater flere sprøytemidler som er ulovlige i EU. Industrielandbruket bruker store mengder sprøytemidler, noe som fører til alvorlige helsekonsekvenser for lokal befolkning. Brasil står for 19 prosent av det totale globale sprøytemiddelforbruket og produserer 3 prosent av verdens mat.

Bare 3 prosent av Norges landareal er dyrka jord, og vi har også svært knappe ressurser med dyrkbar jord. Til tross for dette har regjeringen hittil vist liten vilje til å ta vare på matjorda, og i stedet omdisponert den til andre formål, som boliger og næring. 60 prosent av maten vi spiser i Norge er importert. Likevel fører regjeringen en politikk som vil gjør at stadig flere gårdsbruk vil legges ned. Dette fører til at arealer faller ut av drift og at matproduksjonen på norske ressurser reduseres. Det er behov for en ny jordvernlov i Norge etter samme modell som forurensningsloven. Regjeringen ønsker å redusere tollsatsene, redusere produksjonsstøtten og vil med dette favorisere store bruk framfor mange små. Fjøs med mange dyr vil med dette konsentreres til områder hvor det i dag produseres korn, mens beitearealene i distriktene vil gro igjen. For å utnytte norske beiteareal og få muligheter til å dyrke proteinrike vekster som alternativer til soya, må vi opprettholde et jordbruk i hele landet.

Myndigheter verden over må høre på FNs spesialrapportør på retten til mat: I møte med utfordringer knyttet til tilgang på mat, befolkningsvekst, klimaendringer og miljøproblemer er ikke satsing på storskala, intensiv matproduksjon veien å gå. Nasjonal tilrettelegging for lokal matproduksjon og matmarkeder er helt avgjørende.

16. oktober aksjonerer vi for å opprettholde og styrke familielandbruket over hele verden. Vi ønsker oss et lokalt familielandbruk framfor internasjonalt industrilandbruk. Vi krever lokal mat på lokale ressurser i Norge og Brasil.

De Jordløses Bevegelse i Brasil (Movimento Sem Terra)

Latin-Amerikagruppene i Norge (LAG)

Norges Bondelag

Norsk Bonde- og Småbrukarlag (NBS)

Natur og Ungdom (NU)

Naturvernforbundet

Norges Bygdeungdomslag (NBU)

Spire

